

AARON BECSEI

TRADIȚIE, INOVAȚIE, RECORDURI

A stabilit un record mondial încă de la prima creație pe care și-a pus semnătura, realizând cel mai mic ceas cu pendulă din lume. În familia lui, orologeria este tradiție ajunsă deja la a treia generație, așa că performanța este... în ordinea firescului. Și totuși, talentatul nostru invitat nu este nici elvețian, nici german, nici englez. Dar asta n-a fost niciodată un dezavantaj: Ungaria, țara sa natală, are o frumoasă istorie orologieră. Iar azi, Aaron Becsei este cel mai important nume al acestei școli.

de Radu Lilea

Orologeria este un meșteșug cu mare tradiție în familia ta. Spune-mi, te rog, mai multe despre această pasiune transmisă din generație în generație și despre școala maghiară în domeniu.

Bunicul meu a plecat din Voievodina pe când era tânăr pentru a începe o nouă viață la Budapesta. A învățat ceasornicaria pe cont propriu, iar acest domeniu l-a captivat. Era atât de talentat, încât ceilalți colegi de breaslă îi aduceau piesele pe care le considerau imposibil de reparat ca să găsească o soluție pentru ele. A devenit, așadar, un orologier foarte respectat. Dar să știi că între 1900 și 1920 erau sute, poate chiar mii de astfel de specialiști în Ungaria (de fapt, în Imperiul Austro-Ungar). Până în 1925 a existat o fabrică de ceasuri în Szentgotthárd, dar după război ea a fost închisă. Apoi numărul meșteșugarilor din acest domeniu a scăzut continuu, iar tradiția a început să dispară. Cu toate acestea, tatăl și unchiul meu au devenit ceasornicari (se ocupau de reparații), iar după liceu mi-am încercat și eu talentul în atelierul tatălui meu și așa am devenit dependent de aceste mecanisme. Am deprins chestiunile de bază la școala de reparații de ceasuri din Budapesta, iar după asta m-a școlit tata și am învățat să repar cu mână sigură ceasuri cu repetiție la minut și alte mecanisme cu complicații. După mai multe restaurări speciale, am realizat, pur și simplu din pasiune, primul meu ceas de masă: Miniature Zappler. După aceea am început să lucrez la ceasurile de masă cu tourbillon și atunci când președintele de la acea vreme al Académie Horlogère des Créateurs Indépendants mi-a spus că am un viitor în acest domeniu, am înființat o companie împreună cu soția mea pentru a construi propriile mele mecanisme și modele orologiere.

Știi că restaurarea de ceasuri nu a fost doar o etapă de început în cariera ta. Ea îți place foarte mult și, ca atare, te-ai ocupat de piese foarte valoroase. Care a fost ceasul cel mai dificil de restaurat?

Din câte îmi amintesc, unele dintre creațiile care mi-au pus cele mai mari probleme au fost un Cartier și un Patek Philippe de mână, al cărui mecanism era îndoit. Am reușit să îndrept mecanismul și să-l fac din nou funcțional.

Acum, că ai propria ta colecție de ceasuri, mai ai timp pentru restaurare ca înainte? Lucrezi pentru colecționarii maghiari sau și pentru clientela internațională?

Mă concentrez mai degrabă pe noile mele modele Bexei, așa că am mai puțin timp pentru restaurări și reparații. Dar cum chiar este unul dintre lucrurile care îmi fac o foarte mare plăcere, uneori, pur și simplu, nu pot să refuz o piesă interesantă. Pentru restaurare de ceasuri, la mine vin atât conaționali, cât și clienți din alte țări. Dacă nu am timp pentru o reparație, recomand un alt ceasornicar de încredere.

Mi-ai vorbit despre istoria orologeriei maghiare și așa vrea să știi care sunt măestrul acestui domeniu pe care îi admiri cel mai mult, cei la care te gândești cel mai adesea?

Bineînțeles, primul e tatăl meu, care m-a învățat lucrurile fundamentale și a sădit în sufletul meu dragostea și pasiunea pentru ceasuri. Când am început să mă ocup de orologerie, am găsit cartea lui George Daniels („Watchmaking“ – n.a.) și am rămas nedezipit de ea chiar și în somn. L-am și întâlnit la un moment dat pe Daniels. A fost un dar al Destinului. Dintre măestrul din trecutul îndepărtat îl admir pe Breguet. Dar cred că printre orologierii de azi există minți cu adevărat strălucite și mâini extrem de dibace.

Ești în egală măsură pasionat de construirea de ceasuri de masă și de mână. Spune-mi, te rog, mai multe despre primul tău model, inegalabilul Miniature, și despre felul cu a fost primit.

Miniature Zappler este un ceas de masă de numai 20 de milimetri înălțime. Este rodul pasiunii

mele – mai bine zis, am vrut să văd dacă sunt în stare să-l construiesc. Pe când eram foarte tânăr, am vizitat cu tata mai multe muzee europene de ceasuri. În Viena, mi-a spus el, fusese un soi de întrecere între orologierii pentru realizarea celui mai mic ceas cu pendulă, numit Zappler. Așa că, la un veac distanță, am decis să intru și eu în competiție; am făcut schița și am manufacturat modelul Miniature. Din câte știu, e cel mai mic din întreaga lume. Când îl aduc la expoziții, cutia de prezentare din cristal se umple de urmele nasurilor care au atins-o.

Cât de diferită este munca pentru un ceas de masă în comparație cu manufacturarea unuia de mână?

În privința părții de design, nu prea sunt diferențe. Dar când se pune problema construirii efective a ceasului, diferența dintre complicațiile de doar câțiva milimetri în diametru și cele pentru un ceasornic mare își spune cuvântul. Și realizarea finisajelor este mult mai dificilă în cazul ceasurilor de mână deoarece trebuie să lucrezi cu suprafețe care chiar sunt microscopice.

INTERVIU

Și pentru că tot ai menționat complicațiile, care este preferata ta?

Tourbillonul, pentru că reprezintă o provocare atât din punctul de vedere al conceptului, cât și ca realizare practică. Iar vizual el este de-a dreptul spectaculos.

Să zicem că vine la tine un client care știe suficient de multă orologerie ca să cocheteze cu ideea de a-și face o colecție. Ce îl sfătuiești?

Depinde de prețul pe care îl poate plăti. L-aș sfătui să citească articole bine scrise despre ceasuri și orologerie, nu materialele de marketing, ci articolele și blogurile colecționarilor și oamenilor pasionați și experimentați. Apoi să vadă ce i se pare și potrivit, și accesibil. După care să caute tot mai multe informații despre acele modele. În cele din urmă, să cerceteze respectivele ceasuri cu o lupă bună, să nu se bazeze pe pozele de la departamentul de marketing.

Care sunt avantajele de care beneficiază orologierii independenți și ce înseamnă pentru tine că faci parte din acest grup de creatori?

Ei reprezintă o parte foarte specială a domeniului orologeriei. Sunt mai aproape de artă, o artă a mecanicii, decât de realizarea de produs. Mie chiar îmi place motto-ul pe care îl are Académie Horlogère des Créateurs Indépendants, care spune că, în cazul nostru, al independenților, orologierul care ți-a făcut ceasul este un om pe care îl poți cunoaște. Desigur, există diferențe între noi. În cazul meu, oamenii nu au cum să intre într-un butik și să aleagă un ceas deja făcut pe care să-l plătească și să plece cu el.

Pentru client, eu voi realiza o piesă personalizată. Vorbesc despre un drum pe care noi, ceasornicar și client, îl parcurgem împreună până la apariția acestei piese de artă. Această relație are mai multe în comun cu prietenia decât cu achiziționarea unui produs. Și cum această relație este mereu altfel, și realizarea designului, și execuția diferă de producția de masă. Eu pot spune da cam tuturor cererilor de vreme ce manufacturez toate componentele unui ceas în cadrul companiei mele. Și pot să investesc tot timpul necesar în finisaje. Pentru că, după ce mecanismul funcționează precis, este momentul travaliului estetic, de asemenea important și tocmai de aceea mare consumator de timp.

Și totuși, bănuiesc că trebuie să fii atent și la ce fac marile branduri, la ce modele propun și la ce tendințe aduc pe piață...

Da, dar nu foarte mult. Am propriile mele idei (de exemplu, acum mă gândesc la trei noi modele) și, de asemenea, propriile standarde estetice și de calitate. Așa că mă raportez la tendințe doar pentru a mă asigura că piesele mele sunt inventive din punct de vedere tehnic

și echilibrate estetic, cum se face în orice domeniu.

Bănuiesc că te gândești adesea la viitorul orologeriei independente. Cum va fi acesta?

Eu cred în ceea ce fac. Calitatea, unicitatea, flexibilitatea, onestitatea și respectul pentru clienți vor da roade mereu.

Ce faci când te ridici de la bancul ceasornicarului? Cum te relaxezi, ce hobby-uri ai?

Bună întrebare... Înainte de a deveni tată, jucam polo pe apă, dar acum nu mai am timp de asta. Așa că hobby-ul meu este să mă joc cu copiii mei. Și să merg cu soția la concertele lui Lajkó Félix. Muzica este cea mai bună prietenă a mea.

Totuși, bănuiesc că voiajezi mult, chiar dacă în scop de business. Care sunt destinațiile tale?

Da, călătoresc mult, pentru că eu nu cheltuiesc pe marketing. Merg la târgurile din toată lumea. De asemenea, le livrez personal

clienților mei ceasurile, iar asta înseamnă multe drumuri. În ultima vreme am voiajat prin Europa și Asia.

Mi-ai tot povestit despre rolul pe care estetica îl are în ceea ce faci. Când orologierul Aaron Becsei spune frumusețe, se gândește la...?

Armonie. Soluțiile tehnice trebuie puse în practică vizând, totodată, un rezultat estetic care să te mulțumească și să asigure o experiență vizuală agreabilă. Când oamenii află câtă muncă a fost depusă pentru un anumit model de ceas sau de cât efort este nevoie pentru a realiza doar o mică piesă din el, ei bine, atunci încep să-l respecte și să-l aprecieze și mai mult pe creator.

Știi ce-ți va aduce 2018?

Aș vrea să-mi dezvolt atelierul pentru a scurta timpul de așteptare al clienților. De asemenea, mi-ar plăcea să ajung să pun în practică măcar una dintre ideile de modele noi. Și să prezint acest lucru, de vreme ce voi expune din nou la Baselworld.